

„Solidarność Walcząca” była w latach 1982-1990 konspiracyjną organizacją, która czynnie walczyła z komunistycznym reżymem o niepodległość Polski.

ALTERNATYWA

S T O W A R Z Y S Z E N I E

SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA
ODDZIAŁ WARSZAWA

www.solidarni.waw.pl

„ALTERNATYWA” była pismem Solidarności Walczącej Oddział Warszawa- ukazywała się do 1990 r.

Walczyli o Polskę Wolną i Niepodległą a zostali Wyklęci

W bieżącym roku dzień 1 III ustanowiony został Dniem Pamięci Narodowej o „Żołnierzach Wyklętych”. Projekt takiej ustawy wniesiony został przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego jeszcze w ub. roku. Dzień ten nie został wybrany przypadkowo. Tego dnia, 60 lat temu, 1 III 1951 r., zamordowano w więzieniu mokotowskim w Warszawie, strzałem w tył głowy członków IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Stanowili oni ostatnie kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej organizacji kontynuującej od 1945 r. tradycję AK i walkę z nowym okupantem.

„Wisiu. Wierzę, że Chrystus zwycięży! Polska niepodległość odzyska, a godność ludzka zostanie przywrócona. Wierzę, że dziecko wychowasz na dobrego Polaka. Wierzę wreszcie w Ciebie, Andrzejku. Wierzę, że żył, pracował i działał będziesz dla tych samych świętości – to moje wielkie szczęście” (gryps Łukasza Cieplińskiego do żony i synka, grudzień 1950 r.)

Łukasz Ciepliński

Adam Lazarowicz

Franciszek Błażej

Józef Batory

Marian Kawalec

Karol Chmiel

Józef Rzepka

Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość (WiN) było największą organizacją konspiracyjną działającą w Polsce w pierwszych latach powojennych. Zostało utworzone 2 września 1945 r. przez grupę wysokich oficerów rozwiązanej 19 I 1945 r. Armii Krajowej. W zamyśle głównymi celami organizacji miało być gromadzenie informacji o sytuacji społeczno-politycznej w kraju, a także prowadzenie wśród społeczeństwa propagandy niepodległościowej. Przywódcy WiN nie podzielali rozpowszechnionego wówczas w społeczeństwie przekonania o rychłym wybuchu konfliktu zbrojnego pomiędzy Zachodem a komunistycznym Związkiem Sowieckim, dlatego też jedyną nadzieję upatrywali w wygranej ugrupowań niepodległościowych w zapowiadzianych (w Jalcie pomiędzy Związkiem Sowieckiego z państwami zachodnimi) i zbliżających się wyborach parlamentarnych (styczeń 1947 r.). Zarząd Główny WiN był przeciwny kontynuowaniu oporu zbrojnego przez poakowskie oddziały partyzanckie, jednak zabiegi te nie znajdowały zrozumienia w lokalnych strukturach terenowych. Terror, gwałty i morderstwa dokonywane przez sowieckie oddziały wojskowe czy NKWD, aresztowania i morderstwa żołnierzy i działaczy niepodległościowych dokonywane przez UB sprawiały, że pomimo zaleceń ZG WiN prowadzono, niekiedy zakrojone na szeroką skalę, działania zbrojne przeciwko lokalnym instytucjom władzy komunistycznej. W miarę upływu czasu, członkowie kolejnych Zarządów WiN - I, II i III byli aresztowani w wyniku działań Urzędu Bezpieczeństwa.

Zrzeszenie zakończyło działalność na przełomie 1947 i 1948 r. w wyniku aresztowania przez UB członków tzw. IV Zarządu Głównego WiN z Łukaszem Cieplińskim na czele. Egzekucji na siedmiu ostatnich przywódcach IV ZG Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” dokonano 1 III 1951 r. Strzałami w tył głowy, w piwnicach więzienia na Rakowieckiej zostali zamordowani: ppłk. Łukasz Ciepliński (godz. 20.00), kpt. Józef Batory (godz. 20.05), por. Karol Chmiel (godz. 20.15), mjr Mieczysław Kawalec (godz. 20.20), mjr Adam Lazarowicz (godz. 20.25), kpt. Franciszek Błażej (godz. 20.35), kpt. Józef Rzepka (godz. 20.45). Katem był st. sierż. Aleksander Drej. Miejsce pochówku zamordowanych nie są znane do dziś.

Ostatni partyzanci z winowskim rodowodem tropieni byli jeszcze w końcu lat pięćdziesiątych: 21 I 1956 ujęto Stefana Kobosa "Wrzosa", do 1947 r. komendanta obwodu tomaszowskiego WiN; 4 marca 1957 zginął Stanisław Marchewko "Ryba", 11 lutego 1959 osaczony został Michał Krupa (żołnierz rozbitego na Rzeszowszczyźnie w sierpniu 1950 r. oddziału NZW-WiN Adama Kusza "Garbatego"); wreszcie 21 X 1963 r. poległ w walce Józef Franczak "Lalek" (więcej o IV Zarządzie WiN na naszej stronie http://www.solidarni.waw.pl/1marzec1951_IVWiN.htm).

Kalendarium marca

7 marca 1949 r. , w mokotowskim więzieniu w Warszawie, zamordowani zostali mjr Hieronim Dekutowski „Zapora” (I.31), kpt. Stanisław Łukasik „Ryś” (I.31), por. Edmund Tudruj „Mundek” (I.26), por. Jerzy Miatkowski „Zawada” (I.26), por. Tadeusz Pelak „Junak” (I.27), por. Arkadiusz Wasilewski „Biały” (I.24), por. Roman Groński „Żbik” (I.23).

Partyzanci mjr „Zapory” (stoi piąty od lewej), Dobryń koło Mielca, lato 1946 r.

Zgrupowanie WiN mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory” na Lubelszczyźnie liczyło latem 1946 r. ok. 150 partyzantów. Mjr „Zapora”, „cichociemny”, był legendarnym dowódcą oddziałów partyzanckich Armii Krajowej (AK), Delegatury Sił Zbrojnych (DSZ) i WiN. Podległe mu oddziały w okresie okupacji niemieckiej wykonały ok. 50 poważnych akcji bojowych. Po wejściu Armii Czerwonej na teren Polski „Zapora” pozostał w konspiracji. Od wiosny 1945 r. był dowódcą dywersji i oddziałów partyzanckich na terenie Lubelszczyzny. Oddziały Dekutowskiego rozbudowały

swą siatkę od Lubartowskiego na północy do Tarnobrzeskiego na południu i od Zamojszczyzny po wschodnią Kielecczynę. Jego żołnierze przeprowadzili szereg udanych akcji przeciwko funkcjonariuszom MO, UB i żołnierzom KBW. W lipcu 1947 r. „Zapora” przekazał dowódzenie kpt. Zdzisławowi Brońskiemu „Uskokowi” († 21 V 1949 r.) i podjął nieudaną próbę przedostania się na Zachód. Aresztowany wraz ze swoimi współpracownikami przez funkcjonariuszy UB byli bestialsko torturowani. Egzekucję zarządził prezes Najwyższego Sądu Wojskowego Władysław Garnowski. Ewa Kurek w książce „Zaporczycy” pisze o ostatnich chwilach „Zapory”: *„Miał trzydzieści lat, pięć miesięcy i 11 dni. Wyglądał jak starzec. Siwe włosy, wybite zęby, połamane ręce, nos i żebra. Zerwane paznokcie. - My nigdy nie poddamy się! - krzyknął, przekazując przez współwięźniów swe ostatnie posłanie”*. Według dokumentów, wyrok wykonano przez rozstrzelanie o godz. 19.00. Potem, w pięciominutowych odstępach, mordowali jego żołnierze: „Rysia”, „Żbika”, „Mundka”, „Białego”, „Junaka” i „Zawadę”. Miejsce pochowania zwłok „zaporczyków” nigdy nie odnaleziono.

Ppor. Henryk Wieliczko „Lufa” (ur. 18 VIII 1922 r. w Wilnie), żołnierz 5. i 6. Brygady Wileńskiej AK. Od kwietnia 1945 roku początkowo dowódca drużyny, a następnie dowódca 4 szwadronu w odtwarzanej na Białostocczyźnie 5 Brygadzie Wileńskiej. Razem z kilkunastoma partyzantami od maja 1946 do marca 1947 operował na rozległym obszarze Borów Tucholskich, Warmii i Mazur oraz Białostocczyzny, rozbroił kilkanaście posterunków MO, stoczył wiele udanych potyczek z grupami operacyjnymi UB, KBW i MO, zlikwidował kilkunastu agentów i pracowników UB. Urlopowany okresowo z powodu śmiertelnej choroby ojca w czerwcu 1948 roku. Aresztowany podczas drogi powrotnej do oddziału na stacji kolejowej Siedlce 23 czerwca 1948, w wyniku denuncjacji agenta UB Henryka Karpińskiego „Węgorza”. Został postrzelony w trakcie próby ucieczki. Skazany przez WSR w Lublinie w trybie doraźnym 24 lutego 1949 roku na karę śmierci, rozstrzelany 14 marca 1949 na zamku w Lublinie. Odznaczony 15 VIII 1945 r. Krzyżem Walecznych, w uzasadnieniu napisano: *„W każdej akcji świeci przykładem odwagi i bohaterstwa żołnierzom”*.

Gabriel Oszczapiński „Dzięcioł”; ur. 10 II 1914r., żołnierz AK-WiN, dowódca specjalnej drużyny dyspozycyjnej Inspektoratu Białostocko-Suwalskiego WiN zajmującej się likwidacją agentów UB. 15 IV 1947r. ujawnił się w PUBP w Sokółce. W kwietniu 1948 zatrzymany i przesłuchiwany w sprawie dawnych kontaktów organizacyjnych; zagrożony aresztowaniem zaczął się ukrywać. W listopadzie 1948 nawiązał kontakt z ukrywającym się byłym członkiem WiN Zdzisławem Kruszyńskim „Szczygłem”. Wspólnie zorganizowali patrol skupiający głównie dawnych członków AK-WiN, którym udało się uniknąć aresztowania. 8 I 1950r. w kolonii Kulesze-Chobotki zginęli w walce z grupą operacyjną UB-KBW: Zdzisław Kruszyński „Szczygieł”, Antoni Gawelko „Guma” oraz Gerard Kulesza „Zbych”. 10 I 1950r. w lesie, w rejonie wsi Żuki grupa operacyjna UB z Białogostoku zatrzymała „Dzięcioła”. Został skazany na karę śmierci i stracony 10 marca 1951r.

**Stowarzyszenie „Odra-Niemen” z Wrocławia organizuje akcję RODACY-BOHATEROM - zbiórkę da-
rów i wpłat finansowych na WIELKANOCNĄ PACZKĘ ŚWIĄTECZNĄ dla naszych kombatantów z AK,
WiN i innych formacji niepodległościowych żyjących obecnie na Białorusi, Ukrainie i Litwie. Szczegó-
ły na stronie internetowej Stowarzyszenia Odra-Niemen (Ilona Gosiewska tel. 607440176)
www.odraniemen.org lub na naszej stronie: www.solidarni.waw.pl**

